

Aan alle fracties gemeente Rotterdam en commissieleden raadscommissie
Leefomgeving en Economie

Van Extinction Rebellion Rotterdam
Representation & Collaboration

Rotterdam, 14 september 2026

Onderwerp: insprektekst voor de commissievergadering Leefbaarheid en Economie
van 16 september 2026 "Klimatrechtszaken en beleidsvrijheid overheden en
gevolgen van klimaatverandering"

Dag Commissieleden Leefomgeving en Economie

We hebben u eerder de link naar de documenten "Begrippenkader Klimaat
Opwarming [Aarde](#)" met onder meer uitleg over het koolstofbudget en "Het
Besluitvormingsproces en Toetsingskader Besluitvorming Mensenrechten en
Klimaat" gestuurd.

We lichten uit het Toetsingskader twee rechtszaken, die rechtstreeks ingrijpen in- of
betrekking hebben op bestuur.

1) Het Europees Hof voor Rechten van de Mens

Onvoldoende klimaatbeleid kan een mensenrechtenschending zijn. Klimaatactie is
een juridische plicht

Op 9 april 2024 deed het Europese Hof voor de Rechten van de Mens een
baanbrekende uitspraak in de zaak van de Zwitserse vereniging *KlimaSeniorinnen*:
landen hebben een juridische verplichting om hun beloften waar te maken en
gevaarlijke klimaatverandering van meer dan 1,5°C te voorkomen. Doen zij dit niet,
dan schenden zij daarmee artikel 8 van het Europese mensenrechtenverdrag
(EVRM). Uitspraken van het hof zijn bindend. Beroep is niet mogelijk.

2) De rechtszaak Greenpeace versus de staat. Het betreft Bonaire.
De Nederlandse staat moet meer doen tegen klimaatverandering.

De doelen voor 2030 in de Klimaatwet zijn streefdoelen. De rechtbank oordeelde
begin 2026 dat de overheid met bindende tussendoelen moet komen om te zorgen
dat de klimaatdoelen ook echt worden gehaald.

Bovenstaande uitspraken gelden niet alleen voor Zwitserland of de Nederlandse
staat, maar even goed voor Rotterdam.

'Intenties, toewerken naar en streven naar' zijn niet toereikend. Die beleidsruimte is

er niet. De vraag is welke maatregelen u op korte termijn gaat nemen om uw bijdrage te leveren om klimaatverandering van meer dan 1,5°C te voorkomen. U dient daarvoor al het mogelijke in het werk te stellen.

Door de opwarming zijn verschillende systemen, ook wel kantelpunten genoemd, als het ontdooien van permafrost en het afsmelten van ijskappen op Groenland en West-Antarctica in de gevarenzone terecht gekomen. De wetenschap waarschuwt al geruime tijd voor onbeheersbare en onomkeerbare schade. Het overschrijden van de kantelpunten betekent dat de mensheid het niet meer in de hand heeft en processen zichzelf versterken.

Gevolgen van klimaatverandering

Bij een meerderheid van politici ontbreekt vooralsnog de urgentie om klimaatmaatregelen te nemen en als overheid met visie en daadkracht dat te doen wat nodig is. Voor diegenen wijzen we u daarom hieronder op een aantal gevolgen van opwarming van de aarde met 1.5 graad of meer.

Sept 2025 Het Rode kruis.¹ Wereldwijde migratie als gevolg van klimaatverandering. Steeds meer mensen moeten hun huis ontvluchten door extreem weer. Alleen al in 2024 werden wereldwijd [bijna 46 miljoen mensen](#) ontheemd door natuurrampen, zoals overstromingen, droogte, orkanen en bosbranden. Tegen 2050 kan het gaan om wel [1,2 miljard mensen](#) die vanwege klimaatgerelateerde rampen hun huis moeten verlaten. Achter die cijfers zitten talloze persoonlijke verhalen van mensen van wie het leven in één klap op zijn kop staat.

Meer gevolgen van klimaatverandering benoemen we onderaan deze inspreektekst.

Wat we vragen

Volgens [DCMR](#) komt de CO2 vermindering voor Rotterdam 2030 uit op 35% en niet op de vereiste 55%. Het is vooral de industrie die achterblijft.

Wij vragen de raad uw beleid aan te scherpen en af te stemmen op de Klimaatwet en recente gerechtelijke uitspraken. Wij vragen u zich duidelijk te richten op het voorkomen van opwarming van de aarde met meer dan 1,5 graad en daarbij bindende tussendoelen te hanteren en het college in de uitvoering te controleren.

We nodigen de fracties hierbij uit voor een gesprek.

U wist dat het moment eraan zat te komen. Het koolstofbudget is op. De tijd is op.

Extinction Rebellion Rotterdam

Contactpersoon René Visser

Extinction Rebellion demonstreert binnen het kader van de wet en doet dat

¹ <https://www.rodekruis.nl/nieuwsbericht/extreem-weer-dwingt-miljoenen-mensen-hun-huis-te-verlaten/>

vreedzaam

Wat eisen we?

0. klimaatrechtvaardigheid voor iedereen

We eisen een rechtvaardige transitie die de behoeften en stemmen van degenen die het meest getroffen worden door de klimaatcrisis centraal stelt en degenen die het meest verantwoordelijk zijn voor ecologische verwoesting ter verantwoording roept.

1. wees eerlijk

Wees eerlijk over de klimaatcrisis en de ecologische ramp die ons voortbestaan bedreigen. Maak mensen bewust van de noodzaak voor grootschalige verandering.

2. doe wat nodig is

Doe wat nodig is om biodiversiteitsverlies te stoppen en verminder de uitstoot van broeikasgassen per direct naar netto nul. Doe dit op een rechtvaardige manier.

3. laat burgers beslissen

Laat burgers beslissen over een rechtvaardige transitie door het oprichten van een burgerberaad dat een leidende rol speelt in de besluitvorming.

Over de gevolgen van opwarming van de aarde

Zie ook het toetsingskader, waarin voor de gevolgen uitgebreid aandacht is.

Planetaire grenzen

- Het Stockholm Resilience Centre²

Het onderzoekscentrum voor planetaire grenzen. Klimaatverandering maakt deel uit van die grenzen. Per grens worden de gevolgen van overschrijding beschreven.

Hoe blijf je binnen deze grenzen?

- One Planet Port https://www.oneplanetport.org/en_gb/our-work/vision/

Het 'One Planet Port Vision'-rapport is wetenschappelijk onderbouwd en geeft aan de hand van het 'Planetary Boundaries Framework' een volledig uitgewerkt antwoord op de vraag

"Hoe een van 's werelds grootste havens daadwerkelijk kan transformeren tot een haven die gedeelde welvaart creëert en tegelijkertijd veilig opereert binnen de ecologische grenzen van de aarde".

- De donuteconomie Een voorbeeld van een economie binnen planetaire grenzen beschrijft Kate Raywoth in haar boek "Donuteconomie".

26 juni 2026 KNMI **meteoroloog Helga van Leur³**

In Nederland zijn de heetste dagen inmiddels 4 graden warmer, gemeten in de

² <https://www.stockholmresilience.org/>

³ <https://www.volkskrant.nl/binnenland/109-doden-in-parijs-in-24-uur-tijd-nieuws-warmterecords-in-duitsland-en-denemarken~b2fed70e/?referrer=https%3A%2F%2Fduckduckgo.com%2F>

schaduw in een thermometerhut. In de stad kan het wel 8 of 9 graden warmer zijn. Je raakt je warmte dan niet meer kwijt.

Ginie Servant-Miklos, verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

- Het IPBES geeft aan dat 1 miljoen soorten op uitsterven staat (13% van alle soorten. Het gaat 200 x zo snel als voor de industriële revolutie.
- Het aantal gewervelde dieren is met 70% afgenomen door jagen, stropen en vervuiling.
- Het aantal insecten is eveneens met 70% afgenomen in Europa.
- In biodiverse hotspots zoals regenwouden met 94%
- Van alle zoogdieren op aarde is 60% vee, 36% is mens, slechts 4% is wild. Inclusief alles van ratten tot de blauwe vinvis.
- Van alle vogels is 70% pluimvee, 30% wild.
- Door veranderd gebruik van land (inmiddels wordt een equivalent van de oppervlakte van Noord- en Zuid Amerika gebruikt om vee te houden met grote methaanemissies tot gevolg).
- 41% van alle landbouwgrond wordt gebruikt om veevoer te verbouwen. 11% wordt ingezet voor plantaardige brandstoffen (concurrentie met voedsel). Onder meer voor bijmenging in fossiele brandstoffen.
- De grootste groei in verbouw van voedsel vond de afgelopen 20 jaar in Brazilië plaats, ten koste van het regenwoud. Als we zo doorgaan stort het ecosysteem in.
- Dit grondgebruik heeft verlies van habitat tot gevolg; Vegetariërs hebben een ijzersterk argument. Minder of geen vlees eten draagt enorm bij aan behoud van biodiversiteit en beperking van de opwarming van de aarde zonder dat het ten koste gaat van het welzijn van de mens.
- 2,7 miljoen km² wildernis / natuur is de laatste 20 jaar verloren gegaan door houtkap, mijnen en landbouw. Dat is 10% van het areaal aan natuur wereldwijd. De laatste 100 jaar is meer bos gekapt dan in 9000 jaar daar voor.
- Elk jaar wordt een hoeveelheid grond zo groot als Engeland veranderd in beton. Er is 4-8% van alle broeikasuitstoot mee gemoeid.
- Een enorme hoeveelheid grond wordt gebruikt om overbodige producten te produceren; Overproductie gaat gepaard met broeikasgasuitstoot en landgebruik, en jaagt de opwarming van de aarde op;
- Het zoetwaterleven is met 88% afgenomen;
- Het Aral meer en het Chad meer tussen Kameroen en Nigeria zijn opgedroogd. De Ganges rivier in India waar 40% van de bevolking van afhankelijk is voor drinkwater is totaal vervuild.
- Vervuiling door landbouw en industrie, opwarming van de aarde en overbevissing bedreigen rivier- en zeeleven;
- Het Great Barrier Reef en andere koraalriffen, van groot belang voor het voortbestaan van veel zeeleven sterven af. 75% bij een opwarming van 1,5 graad, 99% bij 2 graden, zo geeft het IPCC aan.

- 35% van de vissoorten zijn overbevist. Een enorme Chinese vloot plundert de oceanen leeg en vernietigt het zeeleven op de bodem.
- In de Golf van Mexico bevindt zich een dode zone, er is geen zuurstof meer, waar geen plant- en dierlijk leven meer mogelijk is.
- Voorbeelden van chemische vervuiling: microplastics, PFAS, arsenicum, lood, chroom, textiel, pesticiden. "Hoeveel plastic kun je op een veilige manier opnemen". De helft van de plastics in de oceaan is afkomstig van weggegooid vistuig. Een groot deel is verpakkingsmateriaal van producten die de consument nooit bereiken. 9% wordt gerecycled (gedowncycled), 91% zwerft ergens rond en degradeert tot micro-plastics die alle uithoeken van de planeet vervuilen. De gevolgen hebben we nog niet in kaart. De vruchtbaarheid van mannen in het westen is gedaald met 60% in 2 generaties. Die verminderde vruchtbaarheid wordt doorgegeven aan de mannelijke kinderen. Het is nog de vraag of dat zonder microplastics ook gebeurd zou zijn?

Zij wijdt de late benoeming van de overschrijding van de grens aan moeilijkheden om te kwantificeren.

Uit het nieuws

Hittegolven en bosbranden

Temperatuurrecords, bosbranden, problemen met oogsten, de voedselvoorziening

Een greep uit het toetsingskader.

Opmerking Extinction Rebellion: Je kunt de vraag stellen of maatregelen die opwarming van de aarde voorkomen onderhandelbaar zijn. Of een compromis sluiten dat het probleem niet oplost, een optie is?

Waar brandt het niet?

109 hittedoden in Parijs⁴ in 24 uur tijd

De hulpdiensten in Parijs hebben gisteren 109 dode mensen aangetroffen in 24 uur tijd. Dat is veel meer dan gebruikelijk, gemiddeld gaat het dan om zeven personen. Dit zijn alleen de overledenen die zijn opgemerkt door ambulancepersoneel of andere mobiele medische diensten. De mensen die in het ziekenhuis zijn overleden tellen bij deze telling niet mee. De stijging hangt volgens de hulpdiensten samen met de hitte, het is vandaag de tiende dag op rij dat het in de Franse hoofdstad warmer dan 35 graden is geworden. De hitte had ook tot gevolg dat ambulancepersoneel een patiënt trof met een lichaamstemperatuur van ruim 43 graden.

Als gevolg van de hitte zijn de ziekenhuizen in Parijs en omgeving "overbelast"⁵.

4 <https://www.volkskrant.nl/binnenland/109-doden-in-parijs-in-24-uur-tijd-nieuws-warmterecords-in-duitsland-en-denemarken~b2fed70e/?referrer=https%3A%2F%2Fduckduckgo.com%2F>

5 <https://www.msn.com/nl-be/nieuws/other/hitte-ziekenhuizen-in-parijs-liggen-vol-alcohol-op-straat-verboden/ar-AA26yep0>

Bureau Buitenland NPO radio 1 26 jun 26⁶ Zonder menselijk toedoen zou deze hittegolf nooit hebben kunnen plaats vinden.

3 min 12 sec

Zonder menselijk toedoen zou deze hittegolf nooit hebben kunnen plaats vinden. Wetenschappers hebben berekend de menselijke factor (broeikasgasuitstoot) er sinds de jaren 50 er voor heeft gezorgd dat de temperatuur 3 graden in een hittegolf hoger ligt.

India

30 april 2024 BNN VARA⁷

In de Indiase hoofdstad New Delhi, met 30 miljoen inwoners bijna twee keer zo veel inwoners als in heel Nederland, is de noodtoestand uitgeroepen en worden steeds meer sterfgevallen als gevolg van de hitte gemeld. De thermometer tikt er bijna 53 graden aan. Leerlingen vallen flauw in de leslokalen.

India kent van oudsher hoge temperaturen, tot wel 40 graden, maar nu wordt de hitte veel vaker ondragelijk en duurt dat veel langer. Een bijkomend probleem als gevolg van de hitte is het tekort aan water. Dat wordt daarom op rantsoen gezet, meldt de VRT:

De hitte wordt nu gezien als het grootste gevaar dat de volksgezondheid bedreigt. In de steden is het probleem helemaal groot omdat de temperatuur daar verder stijgt dan op het platteland. In meer dan 37 steden loopt de temperatuur op tot boven de 45 graden. "Wat we in India zien is precies wat wetenschappers zeiden dat er zou gebeuren als we de opwarming van de aarde niet zouden stoppen", zegt Friederike Otto, klimaatwetenschapper aan het Imperial College London en directeur van het internationale netwerk van wetenschappers World Weather Attribution dat onderzoek doet naar het verband tussen extreme weersomstandigheden en klimaatverandering, schrijft de Franse Huffington Post.

⁶ <https://www.nporadio1.nl/uitzendingen/bureau-buitenland/0199a4fd-9ee3-7133-8377-2c2c64d1a468/2026-06-26-bureau-buitenland>

⁷ <https://www.bnnvara.nl/joop/artikelen/in-india-stijgt-de-temperatuur-naar-53-graden-en-sterven-mensen-van-de-hitte>